

Jak nauczy się moje dziecko języka niemieckiego? Jak nauczy się moje dziecko dwóch języków?

Drodzy Rodzice,

te albo inne pytanie interesuje wiele rodziców. My byśmy chcieli dać Państwu wskazówki i rady, jak Państwo mogą pomóc swojemu dziecku, żeby mogło się językowo dobrze rozwijać.

- **Dzieci potrafią dobrze uczyć się różnych języków.**

Wychowanie dziecka w dwóch językach, to wielka szansa dla jego przyszłości. Badania wykazały, że dzieci potrafią nauczyć się więcej języków, jeśli będą w tych językach popierane. Pierwszy język ma tutaj bardzo ważną rolę:

- **Dobra znajomość ojczystego języka to podstawa, żeby się nauczyć drugiego, albo następnych języków.**

Dzieci uczą się przy tym, jak język jest „zbudowany”. Niech Państwo spróbują rozmawiać z dzieckiem przez pewien czas w jednym języku. Te rozdzielanie da Państwa dziecku orientację. Rozmowa i zabawa we własnym języku nie przeszkadza dziecku słuchania i uczenia się języka niemieckiego. Nauka języka przez dziecko trwa wiele lat.

Niektóre dzieci mają okresy, w których chcą mówić tylko w jednym języku np. języku niemieckim. Wtedy dzieci odpowiadają po niemiecku, nawet jak rodzice mówią do nich w języku rodzinnym. To jest zupełnie normalne. Państwo powinni dalej używać swojego języka. Dziecko nadal uczy się jako słuchacz i będzie po pewnym czasie znowu w tym języku mówić.

Codziennie życie rodzinne jest bardzo ważne dla rozwoju mowy dziecka, ponieważ dzieci uczą się swojego pierwszego języka w rodzinie.

- **Proszę słuchać swojego dziecka, odpowiadać na jego pytania i zachęcać je do dalszej rozmowy.**

Nauki języka nie można ćwiczyć, ona rozwija się przede wszystkim u mniejszych dzieci każdego dnia, w czasie kiedy dzieci **słuchają i same mówią** - na przykład przy zabawie, przy jedzeniu, przy rozmowie, przy oglądaniu książki z obrazkami.

Bardzo ważne przy tym jest, żeby rodzice, obojętnie w jakim języku, słuchali swoich dzieci i dużo z nimi rozmawiali. Przy opowiadaniu dziecko uczy się wypowiadać oraz wyrażać swoje pomysły i życzenia.

Proszę próbować odpowiadać na wszystkie pytania dziecka. Czasami rodzice są zdania, że znają swoje dzieci tak dobrze, że potrafią odczytać wszystkie ich myśli, mimo że dzieci ich nie wypowiadają.

Dla nauczenia się języka jest bardzo ważne, żeby dziecko zapraszać do mówienia, żeby dziecku dać odwagę do mówienia i żeby mu pomóc sformułować swoje życzenia i myśli.

Istnieją zajęcia, które rozwijają bardzo dobrze zdolności językowe dziecka. Do nich należą czytanie na głos dziecku, opowiadanie historii, bajek, oglądanie książek z obrazkami, śpiewanie i rymowanie.

- **Proszę się postarać, żeby w domu były książki z obrazkami/książki, kompakty albo kasyety do słuchania. Sam telewizor nie jest wystarczający.**

Telewizor robi z dzieci pasywnych widzów i słuchaczy. *Nauka języka jest jednak aktywnym zajęciem.* Zamiast oddawać zadanie -nauczyciela języka – telewizorowi, rodzice powinni sami, przede wszystkim z małymi dziećmi, codziennie oglądać chociaż jedną książkę z obrazkami. Jeśli Państwo nie mają w domu książek w swoim języku i nie mogą ich pożyczyć, to istnieje mimo tego jeszcze jedna możliwość: Jest dużo niemieckich książek z obrazkami, z małą ilością tekstu albo bez tekstu. W ten sposób mogą Państwo rozmawiać w *swoim* języku z dzieckiem i wspólnie wymyślać historie do obrazków. Inną możliwością, jeśli Państwo mówią dobrze w języku niemieckim, jest opowiadanie książki na zmianę, raz w mowie rodzinnej, a raz w języku niemieckim. Dzieci mają czasami swoją ulubioną książkę, którą chcą ciągle oglądać i czytać na głos. W ten sposób dzieci dostają wyczerpania dla języka.

Dzieci lubią opowiadania. Opowieści wykonywane przez osoby, które są przez dzieci kochane, rozwijają mowę dziecka. Przez to dzieci uczą się rozumieć opowiadania i same opowiadać. To jest bardzo ważna umiejętność w szkole. Także piosenki, wylizanki i rytmy pomagają w rozwoju językowych umiejętności. Poza tym sprawia to dzieciom dużo przyjemności!

- **Proszę stworzyć warunki, w których dziecko może używać języka niemieckiego.**

Jeśli dziecko zna swoje otoczenie i mu ufa, się dobrze w nim czuje i do niego należy, wtedy nauczy się łatwiej i w naturalny sposób języka niemieckiego. Wszędzie, nie tylko w domu i w szkole uczy się dziecko języka niemieckiego. Niech Państwo wykorzystają propozycje i możliwości swojego regionu: np. kluby sportowe, place zabaw, biblioteki, pływalnie, itd.

- **Niech Państwo będą przykładem dla swoich dzieci.**

Dzieci naśladową najpierw zachowanie rodziców. Dlatego należy pokazać, że samemu też żyje się dwujęzycznie. To znaczy: Nauczenie się języka niemieckiego, postaranie się o zdobycie niemieckich przyjaciół, robienie właśnie dokładnie tego, czego Państwo oczekują od swoich dzieci.

Życzymy Państwu i Państwa dziecku na tej drodze wiele sukcesów!

Te informacje zostały ułożone na podstawie „Jak dziecko uczy się dwóch języków, języka niemieckiego i języka rodzinnego”,
Dr. Michaela Ulich, Państwowy Instytut pedagogiki początkującej (IFP), München

To Panstwo moga zrobic dla rozwoju jezykowego swojego dziecka!

Prosze dziecka sluchac,
odpowiadac na jego
pytania
i zachecac do dalszej
rozmowy.

Dobra znajomosc jezyka
rodzinnego jest dla
Panstwa
dziecka wazna!

Panstwo sa wzorem
dla dziecka!

Prosze stworzyc
mozliwosc
uzywania jezyka
niemieckiego!
(n.p. klub sportowy,
biblioteka, plac zabaw).

Sam telewizor nie
wystarcza!

W domu istnieja ksiazki,
kompakty, kasety do
sluchania.